

KFB § 46

Fördelning av outnyttjade stöd kultur 2025

Ärendenummer: RS 2025/1824

Kultur- och fritidsberedningens förslag till regionstyrelsen

- 150 000 kronor i outnyttjade driftsstöd till landsbygdernas lokaler och 50 000 kronor i stödet Pengar i Påse fördelas som tillfälligt förstärkt verksamhetsstöd till föreslagna kulturorganisationer enligt nedan:
 - Hantverkshuset i Burgsvik, 65 000 kr.
 - Nordret scen och film, 10 000 kr.
 - Stiftelsen Gotlands lantbruksmuseum , 30 000 kr.
 - Nycirkus Gotland , 20 000 kr.
 - Teater Unga Roma, 20 000 kr.
 - Teatervagnen, 10 000 kr.
 - Hemse Allmänna Konstförening, 25 000 kr.
 - Isak Mozard, Biograf Savannen, 20 000 kr.

Sammanfattning

I november 2024 infördes ett nytt stödsystem för kulturen. Eftersom beslutet kom sent på året vilade fördelningen av stödet för 2025 till landsbygdernas lokaler på det tidigare stödsystemets riktlinjer. I denna stödform finns i år därför (precis som förra året) en ej outnyttjad pott på 150 000 kronor. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att dessa medel hanteras liksom förgående år och fördelas som tillfälliga verksamhetsstöd till kulturorganisationer som verkar på landsbygderna.

2025 fick regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att ta över Region Gotlands uppdrag för ungdokulturen från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen. I verksamheten ingår stödet Pengar i påse på 50 000 kronor - som kan sökas av unga. Då verksamheten startade först under hösten är inga nya riktlinjer ännu på plats inom regionstyrelseförvaltningen. Därför föreslås även dessa medel för 2025 fördelas som tillfälliga verksamhetsstöd till kulturorganisationer med verksamhet riktad mot målgruppen unga.

Förslaget innebär en total möjlig förstärkning av verksamhetsstödet med 200 000 kronor baserat på inkommande ansökningar om verksamhetsstöd. För kulturlivets aktörer är möjligheten till utökat stöd viktigt och stödet är ofta översökt. Under de senaste åren har dessutom ett antal nya aktörer tillkommit.

Aktörer som föreslås tillfälligt eller förstärkt verksamhetsstöd är Hantverkshuset i Burgsvik för sitt arbete med att bygga upp en mötesplats för unga och äldre på Sudret, Biograf Savannen i Guldrupe som Gotlands enda utomhusbiograf, Nordret scen och film för att kunna ha bättre förutsättningar att ta plats på bland annat Slite teater, Stiftelsen Gotlands lantbruksmuseum för

sitt ungdomsengagemang, Teater Unga Roma och Teatervagnen för sitt arbete riktat mot en ung publik, samt Nycirkus Gotland för att kunna erbjuda daglig träning för cirkus för unga och Hemse allmänna konstförening, Gotlands yngsta konstförening.

Förslaget till fördelning utgår ifrån allmänna och specifika bestämmelser gällande verksamhetsstöd till kulturorganisationer. Förslaget stärker kulturen på landsbygderna, stärker de svaga områdena slöjd och form, dans- och cirkus samt teater. Flera av verksamheterna verkar särskilt för målgruppen barn, unga och unga vuxna. I stort sett alla aktörer har sitt huvudsäte på landsbygderna.

Förslaget har tagits fram i avvägning mot ärende RS 2025/1818 – Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2026.

Bedömning

Majoriteten av aktörerna har sitt huvudsäte på landsbygderna. Nedan följer beskrivning av aktörerna. Förslaget till fördelning bedöms stärka kulturen på landsbygderna, bredda kulturlivet genom att stärka de svaga områdena slöjd och form, dans- och cirkus och teater samt främja kultur för barn och unga.

Hantverkshuset i Burgsvik. Hantverkshuset i Burgsvik ideella förening är ett kulturcentrum på Sudret som verkar för en levande landsbygd året runt. Föreningen vill motverka ensamhet och psykisk ohälsa i alla åldersgrupper på Gotland och samarbetar med olika organisationer kring detta. Föreningen erbjuder workshops, utställningar och gemensamma skapande aktiviteter där både traditionella hantverk och nya uttrycksformer får utrymme.

Hemse Allmänna Konstförening. Hemse Allmänna Konstförening är en ung förening som vill främja konstnärlig utveckling och kreativt arbete för sina medlemmar. Föreningen vill även skapa en plattform för konstnärer så att det går att visa upp sina verk på landsbygderna. Ett av målen är att visa på att det går att syssla med sitt konstutövande utan att behöva lämna Gotland. Föreningen vill också vara en del i och främja det lokala konst och kulturlivet.

Isak Mozard/Biograf Savannen. Savannen är en utomhusbio (registrerad biograf) och konstplats i Guldrupe mitt på Gotland. Verksamheten har utvecklats löpande och håller hög kvalitet. Hållbarhet är ett ledord och en stor del av energiförsörjningen drivs av solceller. Under sensommaren har flera konstnärer ställts ut (i ett samarbete med Fylkingen i Stockholm) och bion har lockat publik i alla åldrar med en repertoar bestående av både arthouse och bredare filmer. Verksamheten har öppet sensommar och en bit in på hösten.

Nordret scen och film föreslås få en mindre förstärkning för sin verksamhet. Föreningen är en av de viktiga organisationer som använder Slite teater som nu rustas upp. Nordret köper in och arrangerar mestadels produktioner från Riksteatern inom teater och dans. Föreningen är ett viktigt nav i arbetet med att tillgängliggöra högkvalitativ professionell scenkonst på norra Gotland.

Stiftelsen Gotlands lantbruksmuseum i Havdhem föreslås även i år få ett tillfälligt stöd för det arbete som görs med att dels hitta samverkan mellan de äldre (som träffas regelbundet på museet och sköter om byggnader och inventarier) och en grupp yngre motorintresserade med framför allt A-traktorer (EPA-traktorer). Den förenande kärleken till motorer över generationsgränserna gör att organisationen erhållit stöd från Allmänna arvsfonden för att bygga en helt ny större vinterbonad motorhall på museiområdet. Verksamheten har idag inget ordinarie verksamhetsstöd.

Teatervagnen. Teatervagnen är sedan 2022 en ambulerande teaterscen med ambitionen att spela professionell och kvalitativ teater för barn och familjer runt om på Gotland och fastlandet. Med en rullande utfällbar scen kan vagnen nå avlägsna platser och utsatta områden och där ge barn och vuxna en upplevelse av gemenskap och lek runt berättande och teater. Teatervagnen arbetar med att aktivt inkludera barn med olika former av funktionsnedsättningar, både neuropsykiatriska och fysiska. Verksamheten föreslås ett verksamhetsstöd, detta är ytterligare en förstärkning som verksamheten behöver.

Nycirkus Gotland. Nycirkus Gotland är en av få aktörer på ön som arbetar med cirkus, dans och med målgruppen unga och unga vuxna. Verksamhetens arbete med daglig träning för professionella dansare och cirkusartister är skäl till att ett tillfälligt stöd föreslås samt för att stärka det svaga dans- och cirkuskonstområdet på Gotland.

Teater Unga Roma. Teater Unga Roma har arbetat med barn- och ungdomsteater på Gotland sedan 2005. Föreningen har genomfört en generationsväxling med nya skapande krafter på plats samtidigt som de äldre finns där i bakgrunden och lotsar det nya Unga Roma framåt. Ett extra verksamhetsstöd kan säkra teaterns framtid på Gotland så att gotländska skolbarn även i framtiden kan få ta del av Unga Romas stilsäkra, viktiga och angelägna scenkonstproduktioner.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Fördelning är genomförd utifrån allmänna bestämmelser och gällande regler och riktlinjer för stöd till kulturverksamhet. Bedömningar sker mot bakgrund av årligen inskickade årsmöteshandlingar, regelbundna utvecklingssamtal och de faktiska ansökningarna som ligger till grund för förslaget.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att omfördelning av outnyttjade stöd är ett sätt att möjliggöra och stärka kulturens infrastruktur i synnerhet på landsbygderna. Behovet av stöd till kulturlivet är stort. Fördelningen görs inom budgetram och har

bedömts i relation till RS 2025/1818 Fördelning av verksamhetsstöd till kulturorganisationer 2026.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att fördelningen gynnar målgruppen barn och unga. Alla aktörerna arbetar på olika sätt med målgruppen barn- och unga.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att föreslagna stöd gynnar verksamheter med ett jämställdhetsperspektiv och arbetar med ett breddat deltagande.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att fördelningen stärker tillgången till kultur på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att de föreslagna verksamheterna verkar medvetet för ett stärkt klimat och miljöperspektiv.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef och Madeleine Nilsson, kulturutvecklare, regionstyrelseförvaltningen.

Kultur- och fritidsberedningen föreslår att redaktionella revideringar görs i underlaget inför regionstyrelsens sammanträde.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med kultur- och fritidsberedningens redaktionella ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-20